

Innovatie in de zorg: een kompas voor de raad van toezicht

De zorgsector staat niet stil. Technologische ontwikkelingen, veranderende patiëntbehoeften en nieuwe financieringsmodellen dwingen zorginstellingen tot voortdurende innovatie. Maar hoe zorgt een raad van toezicht ervoor dat innovatie niet alleen een mooi streven is, maar daadwerkelijk bijdraagt aan betere zorg? En wat is daarbij de rol van de bestuurder?

Innovatie is geen doel op zich, maar een middel om de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg te verbeteren. De RvT moet daarom niet alleen toezicht houden op de financiële aspecten van innovatieprojecten, maar ook op de inhoudelijke kant. Dit betekent dat de RvT zich moet verdiepen in de strategische keuzes die de bestuurder maakt op het gebied van innovatie.

De RvT moet de bestuurder uitdagen om de meerwaarde van innovatie voor de patiënt en de organisatie aan te tonen. Welke problemen worden opgelost? Welke risico's zijn eraan verbonden? En hoe wordt de implementatie gemonitord en geëvalueerd?

Praktische adviezen

De RvT moet ook kritisch zijn over de innovatie-ambities van de bestuurder. Zijn deze realistisch en haalbaar? Passen ze binnen de missie en visie van de organisatie? En zijn er voldoende middelen en expertise beschikbaar om de innovatieprojecten tot een succes te maken? Hierbij ter overdenking enkele praktische adviezen.

- Begrijp de context:** zorg dat u als raad op de hoogte bent van de belangrijkste trends en ontwikkelingen in de zorg. Welke innovaties zijn relevant voor uw instelling? Welke kansen en risico's brengen ze met zich mee? Zorg voor voldoende kennis en expertise op het gebied van innovatie binnen uw RvT.
- Stel de juiste vragen:** vraag de bestuurder naar een heldere innovatievisie en -strategie. Hoe past innovatie in de missie en kernwaarden van de instelling? Welke doelen worden nagestreefd? Hoe wordt de voortgang gemeten? Bezoek innovatieprojecten en praat met de betrokken medewerkers.
- Focus op impact:** innovatie moet leiden tot concrete verbeteringen voor patiënten, medewerkers en de organisatie als geheel. Vraag de bestuurder naar de verwachte impact van innovaties en hoe deze wordt geëvalueerd. Evalueer de resultaten van innovatieprojecten en leer van de ervaringen.
- Creëer een open dialoog:** een innovatieve cultuur begint aan de top. De RvT kan deze cultuur stimuleren door innovatie te agenderen, successen te vieren en ruimte te bieden voor experimenteren en leren. Stimuleer een open gesprek over innovatie tussen de raad, de bestuurder en andere stakeholders. Betrek ook medewerkers en patiënten bij de discussie.
- Durf te experimenteren:** innovatie gaat gepaard met onzekerheid en risico's. Geef de bestuurder de ruimte om te experimenteren, maar zorg wel voor een goede risicoafweging en -beheersing.
- Kritische blik op risico's:** innovatie brengt altijd risico's met zich mee. De RvT moet deze risico's niet uit de weg gaan, maar juist actief in kaart brengen en beoordelen. Denk aan financiële risico's, risico's op het gebied van kwaliteit en veiligheid, maar ook aan ethische en juridische aspecten.

Rol van de bestuurder

De bestuurder speelt een cruciale rol bij innovatie in de zorg. Hij of zij moet de visie en strategie ontwikkelen, de juiste mensen en middelen mobiliseren en de organisatie meenemen in het innovatieproces.

De bestuurder moet ook de verbinding leggen met de buitenwereld. Dit betekent samenwerken met andere zorgaanbieders, kennisinstellingen, patiëntenorganisaties en financiers. Alleen door samen te werken, kunnen we de complexe uitdagingen in de zorg aanpakken.

De bestuurder moet verder zorgen voor een innovatieve cultuur binnen de organisatie. Dit betekent ruimte creëren voor experimenten, fouten durven maken en leren van ervaringen. Alleen in een open en lerende organisatie kan innovatie echt tot bloei komen.

Samenwerking is cruciaal

Innovatie is een complex proces dat vraagt om samenwerking tussen de RvT en de bestuurder. De RvT moet de bestuurder de ruimte geven om te innoveren, maar ook kritisch blijven en de vinger aan de pols houden. Alleen door samen te werken en een open dialoog te voeren, kunnen zij zorgen voor innovatie die de zorg daadwerkelijk verbetert.

Tot slot

Innovatie is geen luxe, maar een noodzaak voor de zorgsector. Door als raad van toezicht de juiste vragen te stellen en de bestuurder te ondersteunen bij het realiseren van de innovatieambities, kunt u een belangrijke bijdrage leveren aan de toekomst van de zorg.

Besprek de bovengenoemde punten in uw Raad van Toezicht en gebruik deze column als een inzichtelijk kompas in dit proces. ■

Henk van der Stelt is professioneel toezichthouder in de zorg met de portefeuilles financiën en ICT.

